

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Prima pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

violenti rapiunt illud. Quidam vero illud furant per temptationem sicut maria magdalena. que sedebat ad pedes dñi audiens verba eius. Quidam autem illud emunt per elemosinarum largitionem. Unde aug. de spiritu et anima. Ecce inquit venale est regnum dei. eme si vis. tantum valet quantum habes. quod si nihil habes te ipsum da et habebis illud. Quibusdam vero hoc regnum gratuito dat. pueris scilicet descendentes in sacramento ecclesie. qui nullis suis meritis saluantur. Psal. Pro nihilo habuerunt terrarum desiderabiles. Quidam vero etiam compellunt intrare virginibus ad universitates mundi. et egestate qualis fuit filius prodigus. qui egestate compulsus rediit ad patrem. Lu. 15. Psal. Imple facies eorum ignominia et querent nomen tuum. Tercio ponit metuenda sententia de reprobatione quorundam: dico autem vobis: cuius dicere infallibile est: quod nemo virorum illorum qui vocati sunt: et neglexerunt venire: gustabit cenam meam: ergo ut dicit gregorius nemo contemnet ne dum vocatus excusat. cum voluerit intrare non valeat. etc.

Dominica tertia post penthecostes Prima pars sermonis huius

Erant autem propinquantes ad Iesum publicani et peccatores ut audirent illum etc. Lu. 15. et Mat. 18. Quanta sit benignitas dei et mansuetudo circa peccatores. Prose. 19. euangelium declarat. in quo primo ostendit quod misericorditer deus suscipiat ad se redeuntes. Secundo quanto labore perquirat errantes. ibi et ait ad illos. Tercio quod diligentem sollicitudinem inueniat abeuntes. ibi ait que mulier. Circa primum duo facit. Primo enim ponit peccatorum accessum ad Christum. Erant autem propinquantes ad Iesum publicani et peccatores: Publicani dicuntur qui exigunt tributum reum venalium. maxime earum reum que navigio ferunt. Quod quod difficultiter sit sine peccato propter implicationem cure secularis. id inter peccatores numerant. aut propter hoc quia prohibita erat iudeis talis exactio. 1. esdr. 7. Vestigal tributum in annonas non habetis potestatem imponendi. ideo isti tanquam aliorum raptores. Dicuntur publicani peccatores. vñ etiam alio modo dicitur publicanus ex eo quod publice peccat. Nota quod peccatores dicit accedere ad Christum sicut infirmus ad medicum. pauper ad thesaurum. esuriens ad cibum. cecus ad lumen. seruus ad libertatem. captiuus ad redemptionem. latus ad requiem. et mortuus ad vitam. Sunt enim peccatores infirmi spiritualiter. 1. mach. 11. infirmati sunt mentes

et clamauerunt. tot em̄ patiunt̄ genera infirmitatū quot pec-
 catis sūt vulnerati. vñ necesse habent accedere ad medicū xpm̄
 vt sanent̄ qui pp̄ciatur omnibz iniquitatibz n̄ris. ⁊ sanat omnes
 infirmitates anime Itē sunt pctores egentes ⁊ paupes diuicijs
 grate. ps. ego vero egenus ⁊ paup̄ sū. qua ppter accedunt ad
 xpm̄ thesauruz ois boni. vt ditent̄ qui dat omnibz effluenter.
 Est em̄ diues in omnes qui eū inuocant. ps. adiuuit pauperem
 de mopia. Itē sūt pctores esurientes ⁊ sitientes. ps. Esurien-
 tes ⁊ sitientes. anima eoz in ip̄is deficit. hec em̄ t̄palia nō pos-
 sunt tollere famē anime. sūt em̄ sicut silique cibus porcorū que
 intus vacue sunt et potius inflant ventrem q̄ satient. Rur̄ sus
 ipsa t̄palia nō extinguunt ardoꝛē sitis. sūt em̄ velut aqua salita
 que amplius sitim accendit. q̄nto amplius fuerit gustata. ⁊ iō
 necessariū est pctozibz ad deū accedere. qui est ab̄ verus ⁊ fons
 aque vite. vt nō esuriant nec sitiant amplius. Itē sūt pcto-
 res cō i intellectu. excecavit em̄ eos malicia eoz. ps. lumē oū
 locū meozū. ipm̄ nō est mecum Igit̄ ad deū accedant. qui vera
 lux est in quo tenebre nō sunt vllē. ps. Accedite ad eū ⁊ illumi-
 namini. Itē pctores sunt serui. Omnis em̄ qui facit pctm̄. seru⁹
 est pcti Jo. 8. ideo accedunt ad deū qui ab hac liberat seruitute
 vnde idez. Si filius liberauit vos vere liberi eritis. Itē pctores
 sunt captiui. a dyabolo detenti Isa. 46. anime eoz in captiuita-
 tem ibunt Accedat ergo ad deū qui nō dedit aliud precū. nisi
 seipm̄ p n̄a redemptione. Isa. 45. captiuitatē meam dimittet.
 non in pcto nec in muneribz. et iterum. gratis venūdati estis
 et absqz argento redimemini. Itē pctores sūt laxati et fatigati
 onere pctozū Isa. 46. Onera viam graui pondere vsqz ad lassitu-
 dinē. vnde necessariū est illis ad deum accedere. qui tollat
 hec graua mina. et dat fatigatis requiem. Math. 11. venite om-
 nes qui laboratis ⁊ onerati estis. ⁊ ego reficiā vos. vltimo pctores
 mortui sūt. pctm̄ em̄ tan q̄ venenuz tollit vitā aie. et iō
 sūt sedentes in tenebris ⁊ vmbra mortis Quappter necessariū
 est nobis ad dñm accedere. q̄ ē vita pura ⁊ eterna. vt mēs n̄a
 viuificet. 1. Cor. 15. Sic in adā om̄es moriunt̄. ita in xpo om̄es
 viuificabunt Deinde oñdit̄ ad qd̄ accesserint pctores ad xpm̄.
 vt audirēt illū: delectabant̄ pctores audire v̄ba xpi. qui rōna-
 bilū pctā reprehendebat. qz nō cū austeritate. s̄ benigne eos ad-
 monebat. qz nō fulmiabat ad addenandū. s̄ mitorditē spem ve-
 mie pmittēbat Scdo ponit̄ iniqu⁹ murmur iudeoz: ⁊ murmu-
 rabāt phēi. q̄ religionis cultu ⁊ silata sc̄itate ab alijs erāt diui-
 si: et scribe: q̄ legis noticia erant doctores ppli: dicētes: nō qd̄

Sermo

murmurabant de eo q̄ peccatores appropinquabant christo. sed q̄ ad se appropinquantes recipiebat ⁊ manducabat cū illis q̄ hic: qui credit bonus et sanctus: peccatores recipit: ad suam conuersationē et gratiā: et: quod amplius ē: manducat cū illis tanq̄ amicus eorū. Si cognouissent scribe et pharisei q̄ x̄ps uenit in hunc mundū peccatores saluos facere. ut dixit ap̄ls. i. thi. i. nequaquā murmurassent si eos recipiebat. Non em̄ sanat infirmus. nisi accedat ad ipsum medicus. nec illuminant tenebræ nisi presentia luminis. nec uiuificat corpus nisi adsit uita. Si em̄ x̄po tanta fuit cura de peccatoribus ut p̄ illis carnē sumeret et moreretur. non ē mirū si eos recipiebat ut conuersando cū eis conuerteret eos a peccatis. sanaret ⁊ illuminaret. hoc em̄ totū fuit benignitatis et misericordiæ. sed murmur. scribarū et phariseorū erat arrogantie et supbie. ut dicit gregō.

Secunda pars

B

Secundo cū dicit: et ait ad illos: ponit vna pabola q̄ declarat quāto labore x̄ps errantes perquirat. ⁊ sex facit. Primo em̄ tangit multitudo subiectoꝝ x̄pi: et ait ad illos pabolā istā dicens: Gre. similitudine dedit quā et hō in seipso recognosceret. et tū ad amorē hominū pertinere: Quis ex uobis hō: inter eos querit quis sit iste hō. et ipse est hō iste. licet ipsum nō cognoscerent. Jo. i. Medius autē uellet sciret quē uos nescitis: qui habet centū oues: Dues x̄pi h̄m totū humanū genus ē. Eze. 34. greges pascue mee uos hoīes estis. ex quibus ~~omnibus nonagintanoue sunt infirmi.~~ vna uero ē peccator h̄m q̄ dicit in fine istius pabole. uel h̄m ambro. oues x̄pi unū sunt genere et nō specie angeli sc̄ ⁊ hoīes. q̄ ut dicit gre ipse centū oues habuit. cū sanctorū angeloꝝ et hoīm numeroꝝ possedit. ~~ex quibus omnibus nonagintanoue angelici sunt sp̄s. in vna p̄dita oue genus humanū intelligit.~~ Dues igit̄ est iste pastor ut dicit ambro. cuius nos om̄s centesima portio sumus. Secundo ponit unū ouis p̄dite requisitio: et si p̄diderit unā ex illis Greg. vna inquit ouis tūc perit q̄ peccando hō pascua uite reliquit. sed audi pastoris dilectionē et benignitatē: nōne dimittit nonagintanoue: in deserto: desertū est cælū. q̄ primus angelus deseruit. sicut et hō per peccatū in quo celo saluator n̄r uerus pastor ouium nonagintanoue reliquit oues noue sc̄ beatoꝝ spirituum ordines. uidelicet. angeloꝝ. archangeloꝝ. uirtutum. potestatum. principatum. dignitatum. tronoz. cherubi. et seraphim. quos h̄m mat. dicit reliquisse in montibus. id ē in sublimibus celoꝝ. nō quidē h̄m diuinitatē p̄ntiā h̄m quā ubiq̄ p̄ns est nec h̄m guber